

6.6.2012

TOIMITUS: Leena Talvensaari, Anne Torvinen, Veera Vasara
SÄHKÖPOSTI: etunimi.sukunimi@uusirovaniemi.fi

► Poikki ja pinoon

Lautakunta meni pahasti harhaan

Kysymys ei ole ydinvoimalasta eikä uraanikaivoksesta. Kysymys ei ole edes alkoholisten yömajasta, vaan kaiken kansan käyttöön suunnatusta talviuintikeskuksesta. Sen sijaintiin liittyvä päätöksenteko on ollut Rovaniemen kaupungille niin vaikeaa, että prosessi on kestänyt jo 12 vuotta eikä sille näy loppua vieläkään.

Ounasvaaran Latu on suunnitellut talviuintikeskuksen rakentamista Kemijoen rantaan vuodesta 1999. Aluksi keskustusta kaavailtiin Jätkänkynttilä-sillan pohjoispuolelle Valionrannan läheisyyteen. Tekninen lautakunta suhtautui hankkeeseen myönteisesti ja käynnisti asemakaavamuutoksen vuonna 2000.

Kaavamuutos meni uusiksi vuonna 2004, kun alueelta löytyi merkkejä muinaisesta asuinpaikasta. Myös kaupungin suhtautuminen hankkeeseen muuttui: kaavamuutos laitettiin jäihin odottamaan, että samalla kertaa suunnitellaan koko ranta-alueen käyttö Valionrannasta Ounaskosken sille.

Vuonna 2005 Valionrannan käytöstä järjestettiin ideakilpailu ja vuonna 2007 kaupunki päätti, että Valionrantaan pitää saada näyttävä matkailukohde, kylpylä-hotelli. Hanke annettiin kilpailun kautta Skanskan ja Arinan toteutettavaksi, mutta nyt aika jo ajanut hankkeen ohi ja Valionrannalle mietitään taas uutta käyttöä.

Keskustan osayleiskaavan laatimisen yhteydessä talviuintikeskukselle ruvettiin hakemaan uutta paikkaa Ounaskosken uimarannalta, ja viime vuonna suunnitelmat olivat jo pitkällä. Samaan aikaan Ounasvaaran Latu ja kaupunki hakivat yhdessä Rovaniemelle vuoden 2014 talviuinnin maailmanmestaruuskisoja ja saivat ne.

Viime viikolla tekninen lautakunta teki lyhytnäköisen ja ristiriitaisen päätök-

Talviuintikeskuksessa ei ole kysymys vain yhdestä MM-kilpailusta eikä edes yhdestä lajista.

sen: Ounaskosken uimarannalle ei kaavoiteta talviuintikeskusta, koska sitä kehitetään kesäuintipaikkana. Myös kaupunginhallituksen maanantainen päätös oli samansuuntainen.

Sekä lautakunta että kaupunginhallitus menivät pahasti harhaan kuunnellessaan ns. kansan syviä rivejä. Sieltä käsin kun huudeltiin, ettei puistomaista ranta-alueutta saa pilata rakennelmilla, jotka palvelevat vain pienen eliittilajin harrastajia ja kilpailuja.

Päätäjät eivät nähneet metsää puilta. He eivät nähneet, ettei talviuintikeskuksessa ole kysymys vain yhdestä MM-kilpailusta eikä edes yhdestä lajista.

Päinvastoin: Ounaskosken talviuintikeskus palvelisi kaikkina vuodenaikoina isoa kaupunkilaisten joukkoa ja sisältäisi nimenomaan niitä toimintoja, joita tarvitaan myös uimarannan kesäiseen kehittämiseen: pukuhuoneet, peseytymistilat ja kahvion. Myös MM-kisaa varten rakennettava 25 metrin uimarata olisi käytössä kesäisin ja päästäisi kuntouimarit kroolaamaan luonnonveteen.

Talviuintikeskus hyödyttäisi myös matkailua. Se tarjoaisi juuri sitä arktista ulottuvuutta ja erikoisuutta, jota Rovaniemelle on kaivattu. Ounaskosken uimarannalla talviuintipaikka olisi keskelä kaupunkia kaikkien saavutettavissa. Se

toisi myös talvisaikaan elämää rannalle, joka nykyään hiljenee syksyn tullessa.

Kaavoituspäätös on masentava siinäkin mielessä, että se kertoo lautakunnan ja kaupunginhallituksen näköalatomuudesta. Rovaniemelle saa rakentaa persoonattomia hotelleja, kerrostaloja ja kaupakeskuksia, mutta omaleimaiset ja Rovaniemen imagoa vahvistavat hankkeet eivät mene täällä läpi. Eivät, vaikka ne parantaisivat myös tavallisten kaupunkilaisten elämänlaatua.

Vai oliko kaavapäätöksessä sittenkin kysymys vain vallankäytöstä? Oliko tässä sopiva tilaisuus tekniselle lautakunnalle näyttää, että kaavoitusasiat ovat tukevasti lautakunnan peukalon alla? Sopiva sikäli, että tällä kertaa päätös ei suoranaisesti loukannut yhdenkään rakennusfirman etuja.

Leena Talvensaari

leena.talvensaari@uusirovaniemi.fi

► Kolumni

Kesätöissä majakkasaarella

• Terveisiä Bengtskärin majakalta. Tänään on niin tuulista, että osa laivavuoroista on peruttu. Olemme tällä hetkellä myrskyn silmässä, siis aika suojassa. Odottelemme kuitenkin aaltojen nousevan pian korkeiksi.

Kesätyöpaikkani sijaitsee ulkosaaristossa 25 kilometriä Hangosta lounaaseen. Bengtskäri on Suomen eteläisin asuttu paikka. Tämä Pohjoismaiden korkein majakka kohoaa 52 metriä merenpinnan yläpuolelle ja on yli sata vuotta vanha.

Jo laivamatka majakalle on elämys. Ollaan säiden armoilla - tai säiden suosiossa. Tullessani auringonpaiste kultaasi kaiken, nautin maisemista veneen kannella. Ihastelin paljaita pyöreitä kallioita, joista tunturi-ihminen mieleeni tuli Pallaksen muodot. Luonto muuttuu karummaksi ulkomerelle mentäessä. Bengtskäri ei kasva enää puita eikä pensaita.

Täällä kerrotaan tarinaa majakkaelämästä 1930-luvulla. Luodolla asui tuolloin 21 lasta vanhempien. Kotiopettaja piti lapsille koulua majakassa, oli harvinaista herkkua päästä käymään muualla. Kuusi-vuotias poika ihmetteli päästyään 18 kilometrin päässä sijaitsevalle Rosalan saarelle, miksi siellä kukat kasvavat niin suuriksi. Hän näki puita ensimmäisen kerran elämässään.

Bengtskärissä huomaan makean veden arvon. Oma kaivo ei ole, juomavesi tuodaan kanistereissa muualta. Sadevettä kerätään pesuvedeksi ja sitä käytetään säästeliäästi. Vessaa ei suinkaan vedetä juomavedellä niin kuin mantereella, vaan kipaistaan ulkokuuussissa.

Vierailijoille kerrotaan heti laiturilla haahkan pesistä, jotta niitä osaisi varoa. Pesämäärä on lisääntynyt kesä kesältä, nyt niitä löytyy pari sataa. Haahkat hyötyvät ihmisen läheisyydestä, sillä pedot pysyvät loitolla. Suosituimmilla paikoilla pesät sijaitsevat lähellä toisiaan.

Aivan pääsisäänkäynnin vieressä emo hautoo ennätysmäärää, kolmeatoista munaa. Näyttää olevan toivon tehtävä pitää kaikkia munia lämpiminä, vaikka emo kuinka levittelisi itseään. Jotkut pesueet ovat jo kuoriutuneet. Poikaset piipittävät emon perässä ja lähtevät saman tien uimaan.

Täällä puhutaan sekä ruotsia että suomea. Vuorotellen - tai sekaisin samassa lauseessa. Onneksi olen asunut Ruotsissa pari vuotta, nyt voin käyttää ja kohentaa kielitaitoani.

Saaristolaisruokaan kuuluu luonnollisesti paljon paikallista kalaa eri muodoissaan. Lounaaksi on ahvenkeittoa, päivällisellä muun muassa kylmä- ja lämminsavustettua lohta. Ruokatarjoilu on runsasta ja lähes kaikki tehdään itse tai ostetaan paikallisilta yrittäjiltä. Saaristolaisleivästä ollaan ylpeitä.

Lenkkeilemään luodolla ei oikein pysty, mutta sen sijaan voin kuntoilla nousemalla rappusia majakkaan. 252 askelmaa nostaa hyvin sykettä ja polttelee reisissä. Palkkiksi ylhäällä voin ihastella alati muuttuvaa merimaisemaa ja auringonlaskua.

Riitta Karhusilta

Kirjoittaja on savolais-syntyinen, Rovaniemellä asuva tunturi- ja luonto-opas.

► Jopelo

jopelo@pp.inet.fi

2012